

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Forsøg til en Oversættelse

af

første og tredie Brev

i

D v i d s

LIBER TRISTIUM I.

U d g i v e t

som

J u d b y d e l s e s s k r i f t

til

den aarlige

E x a m e n

i

Odense Kathedralskole

Christophersen

Bibliof.

P. Bergenhammer.

O d e n s e,

Trykt hos S. Hempel.

.....
1820.

Da Ovid, ifølge Augusts Magtsprog, maatte rømme sit Fædreland, udgød han sine Klager i tvende Skrifter: „Libri Tristium, og Epistolae ex Ponto.“ Man har lagt ham Ommets Eensformighed til Last, istedetfor at beundre de verlende Udtryks Rigdom. Snarere kunde man maaske bebreide ham den uafsladelige Smigren for August. Dog hvo som veed — og hvo veed ikke det? — hvormeget Smiger formaaer, som allestedt, saa til Hove, vil vist ikke bryde Staven over Digteren, fordi han, skjøndt forgjeves, anvendte dette, som oftest useilbare, Middel.

Af førstnævnte Skrifts første Bog har jeg her forsøgt, i en dansk Oversættelse, at levere første Brev, der kan ansees som en Fortale for hele Værket, og tredie Brev, hvori han skildrer den sørgelige Skilsmisse fra Familie og Fædeland. Man forestille sig, at begge Breve ere skrevne paa det Skib, som bragte Ovid fra Rom til Pontus.

Maatte kun nu mit Arbejde ikke være faldet saa uheldigt ud, at det skulde krænke den i Live alnoksom saarede Digters Manes, saa tør jeg maaske ogsaa haabe, at det ikke ganske vil mishage den danske Læser.

Du uden mig, min Bog, skaf gaae til Byen,
af, did, hvor ei din Herre komme tør.

Gaae, pragtløs dog, saa bør det den Forvistes;
min Jammer maa man mindes ved din Dragt.

Med Purpursaftens Glands du ei maa prale,
let stemmer denne Farve med min Sorg.

Ei Minie Titlen, Ceder Bladet mærke,
paa sorte Pande mangle hvide Horn.

Slig Pryd de lykkelige Bøger stemple,
min Qvide du i Minde have bør.

Ei skjøre Bimsteen Bladets Flader glatte,
upyntet viis dig, med udslagne Haar.

Bed Rettelserne blues ei, man straxen
i dem opdager mine Taarers Spor.

Gak, Bog, og hils fra mig de kjære Steder,
thi kun paa den Fod kan jeg komme did.

Hvis, som det gaaer, blandt Mængden En mig mindes,
om Nogen spørger, hvor det med mig staaer:

siig, at jeg lever, at jeg godt ei lever;
at Livet selv jeg har af Gudens Haand.

Stee flere Spørgsmaal, varsom vær; han læse
dig selv, at ei du dig forsnakke skal.

Flux mindendes han huske vil min Brøde,
ved Alles Dom jeg skyldig kjendes skal.

Mod Klaffertand søg ei dig at forsvare,
ved Forsvar være blier den slette Sag.

Vist En og Anden ved mit Tab vil sukke,
mit Vers nedlokter Taarer paa hans Kind:

han taus, at ingen Ond det hører, ønsker,
at Casars Naade lindre vil min Straf.

Ham, hvo han er, jeg og vil ønske Lykke,
om ønsker en Glendig Guders Gunst:

Hans Ønske see. Mig Casars Huld gjenskjænk
i Fødelandet unde Plads at døe.

Hvordan du teer dig, Bog, maaske du dables,
du siges skal uværdig mit Talent.

Om Dommers Pligt det er, som Ting, saa Tider
at kjende: Tiden dig betrygge skal.

En Digters Sind maae være stemt til Glæde;
min Himmel er med mørke Skyer skjult.

Til Vers der No og Ensomhed udfordres;
jeg tumles om paa oprørt, vilden Hav.

Vers kræve Tryghed; skjælvende jeg Arme
alt skuer over Jffen blanke Sværd.

Selv hvad jeg gjør vil billig Dommer skatte,
med Versets Mangler overbærende.

Lad Uheld trindt omringe selv Homerus:

hans Snille knækkes vil ved Skjæbnens Magt
Kort, kjære Bog, gaac, for din Væe sorgløs,

t ikke takkes, er dig ingen Skam
 Daa gunstig sig ei Lykken mod mig viser,
 t dig din Noes paa Hjertet ligge bør.
 Sel før mit Fald mig Frelysten pirred',
 at faae et Navn, det dengang var min Id;
 nu nok, at end med Vers jeg gider syse,
 da dem jeg skylder min Landflygtighed.

Gaae, du som maa; i mit Sted see du Roma,
 o give Gud, jeg selv nu var min Bog.

Ero ei, at, skjøndt Udlænding, du af Folket
 ukjendt kan komme til den store By;
 skjøndt titeløs, du skal af Farven kjendes,
 du ei fordølge kan, at du er min.

Gaae lønlig, at ei mine Vers dig skade,
 de læses ei med Yndest nu, som før.

Om Nogen dig, som min, af Haanden kaster,
 og til at læses holder dig ei værd:

da viis ham Titlen, Elskov jeg ei lærer,
 forlangst hin Bog fortjente Straf har lidt.

Maaske at til Palatium du venter
 og Cæsarborgen jeg dig viser op.

Tilgiv mig, Keiserborg, og Stedets Guder,
 Lynstraalen derfra slyngtes mod min Varm.

Jeg veed det, milde ere Stedets Guder,
 dog frygter jeg, thi mig de skadet har.

For mindste Vingesusen ræddes Duen,
 som saaredes, o Høg, af dine Klær;
 og langt fra Stien vover sig ei Lammet,
 som reves ud fra glubste Ulvetand.

Da leved Phaeton, han Himlen fæd,
 Bæsteg ei meer den daarlig safte Bog.
 Seg, eengang saaret, Himlens Baaben frygter,
 at, naar det tordner, Lynet søger mig.
 Hvo paa Argolisk Skib undgik Caphareus,
 bortdreier Skibet fra Euboisk Strand.
 Min Baad, som svære Storm har maattet døie,
 og gyser for det uheldsvangre Sted,

 Thi, kjære Bog, du frygtson om dig ske,
 lad Middelsstaadens Gunst dig være nok.

Da Ikarus for høit paa dristig Vinge
 sig svang, gav han Ikarerhavet Navn.
 Dog om du Aarer bruge skal, om Vinden;
 ei siges let; nyt Leilighedens Vink.

Om Tid han har, om gunstig er hans Mine,
 om Bredens høie Brusen sig har lagt,
 om Nogen dig, Tviviraadige og Vange,
 med Forbøn kan indføre: da dig nærm.
 I gunstig Stund, i Held mig overlægen,
 du komme did, afhjelpende min Nød.

Thi ingen, eller han kun, som mig saared',
 kan, lig Achilles fordum, læge mig.

Kun at du ei, mens du vil gavne, skader,
 Thi i mit Sind er mindre Haab, end Frygt.
 Vogt, at paany ei dæmpet Bredde blusser,
 at ei paany du Straf paadrager mig.

 Dog naar du i mit Længemaak optages,
 og naar du naaer min Bogreol, dit Hjem:
 du der vil see opstilte dine Brødre,

m samme Gver ubarbeidet har.
 e aabne Litter Resten frank vil vise,
 a blotte Pande Navnet tegnet staaer.
 e i en Aftrog du vil see sig skjule,
 lære, Alle veed det, Elskovs Spog.
 ndvig dem, eller, vil du dem tiltale,
 elegonus og Oedipus dem kald.
 f disse Tre (vil du din Fader lyde)
 Nogen, skjøndt han selv det lærer, elsk.
 g Kemten om forvandet Form der stande,
 Bærk, udrevet nylig fra mit Baal.
 Keld dem, at blandt de andre Formeskifter
 in Lykkes Afsyn og henregnes kan;
 i i et Nu sin gamle Form det tabte,
 g Taarer har udsløttet fordums Smil.
 Vel flere Hverv jeg havde dig at give,
 og ikke gjerne jeg dig sinke vil.
 dg om dem alle, Bog, du skulde føre,
 a for din Bærk vorded' du for svær.
 ang Veien er: iil du: jeg her maa blive,
 aa Verdens Udkant, langt fra kjære Hjem.

Naar for mig Mattens Sørgbilled svæver,
 in Nat, da Rum for stedse jeg forlod,
 g Alt, hvad der var kjært for dette Hjerter,
 aa Taaren end i Piet vælger frem.
 Forhaanden Dagen var, paa hvilken Etsfar

Ansonisk Grændse mig at rømme lod.
 Til Anstalt Sands og Tid mig havde manglet,
 alt længe Slørhed fængslede min Barm.
 Ei var der tænkt paa Trælle, ei paa Følge,
 paa Klæder ei, paa Penge ei til Flugt.
 Forbaust jeg var, som den af Lynet Trufne,
 der lever, selv sig ei sit Liv bevidst.

Dog da selv Smerten Dorskheds Skyen spredte,
 da mine Sandser nu opvaagnede:
 Farvel jeg siger de nedslagne Venner,
 At, kun en Enkelt mig af Mange blev.
 Mig grædende omfavned' minne Hustru,
 med Taarer vædende uskyldig Kind.
 Sjent dvælede paa lybist Kyst min Datter;
 mit Uheld hende blevet var fordulgt.
 Rundt om i Huset Suk og Klager lode,
 som naar der jamres ved et elsket Lig.
 Mand, Kvinde, Trælle selv mit Fald beklage;
 og Taarer flyde i hver Husets Krog;
 og — om jeg Smaat med Stort maa sammenligne
 saa saae det ud i Trojas Undergang.

Du Menneskers og Hundes Røst forstummed,
 paa Himlens Hvælving kjørte Maanen høit.
 Fra den mit Blik mod Capitol jeg vender,
 som, at, forgjaves fødte til mit Huus.
 „O Naboguder,“ lod det fra min Læbe,
 „o Templer, som jeg meer ei skue skal,
 „og Romas Guder, som jeg maa forlade,
 „for evig værer mig nu hilsede.

Skjædt for seent jeg, saaret, Skjoldet griber,
 Hadet ei mig følge paa min Flugt;
 Cæsar kjende, at jeg kun har irret,
 Feil, ei Brøde, hviler kun paa mig,
 , hvad I veed, og Hevneren maa vide;
 er han forsonet, er jeg lykkelig.“

End mere bad min Hustru,
 stammende, ved Sukke tit afbrudt,
 D løse Haar, for Larerne nedstyrtet,
 i kolde Aske kysde zittrende,
 Klage mod ugunstige Penater;
 det ei hjalp ulykkelige Mand.

Nu Mattens Dalen mig Forhaling nægted',
 Stilling Arcos nu forandret har.

Da nødige elskte Fødeland jeg rømmer,
 førend Morgengry jeg flygte maa.
 Kortit jeg til en Skyndsom sagde: langsomt,
 rent, hvorhen du ile vil, hvorfra.“

Kortit jeg la, en sikker Stund at vide,
 for bestemte Reise gunstig var.

Om Gange jog fra Dørens Trin mig Varslet,
 sene Fod selv søiede min Hu.

Da, efter sagt Farvel, jeg Meget talte,
 som ved Vortgang, Afskedskysset gav.
 samme Hverv jeg gav og selv mig skuffed,
 Diet hvilte paa de Elskede.

Tilfidsst udbrod jeg: „Hvorfor Til? til Pontus,
 da Rom, jeg gaacr. Al Mølen grundet er.
 for stedse Mand og Viv i Live skilles:

„trofaste Hjem og kjære Elskinger,
 „Dg J, med Broderømhed elskte Venner,
 „mig hulde med Theseis Trofasthed,
 „jeg Eder, mens jeg kan, vil favne. Aldrig
 „vel meer det skeer. Gvinst er givne Stund.“

Flux ufuldendte Tale jeg afbryder,
 omfavnende Alt, hvad der mig var kjær.
 Mens under Graad jeg taler, høit paa Himlen;
 min Uheldstjerne, Venus, tindred' frem.
 Jeg splittes ad, som skilt fra egne Lemmer,
 ret som en Deel afreves fra min Krop.
 Saa jamred' Priamus, da ffendste Ganger
 udgød Forræderiets Hverner.

Dg høit nu lyder Mines Suk og Klager,
 og sørgende den nøgne Barm de slaae.
 Med kjærlig Arm min Hustru mig omslynger,
 og blander disse Sorgens Ord med Graad:

„Jeg slipper ei: vi følges vil,“ hun sagde,
 „som Flygtning følger jeg, en Flygtnings Div.
 „For mig er Wei: mig fjerne Land og rummer:
 „kun svagt jeg tynger Skibet paa sin Flugt.
 „Dig byder Cæsar, Fødeland at romme,
 „Mig Kjerlighed. Den er, som Cæsar, stærk.“
 Saa fristed' hun, saa før hun havde fristet,
 og neppe, kun for Døtten, tabt hun gav.
 Jeg gaaer — kun derved fra et Lig forskjellig —
 med Haaaret slagrende om vaade Kind.

Nu Mærke hende jamrende omhyller,
 i Huset daauende hun styrter om.

da, med Haar af hæsliq Støv besmudset,
 havde fra Jorden kolde Krop,
 Sig, og snart hun tomme Huus bejamred,
 kaldte tit frarevne Mand ved Navn,
 Jammerkrig, som om paa Baalets Luer
 eller Datters Liig hun havde seet.
 vilde hun, sin Sorg ved Døden ende,
 leve dog, af Kierlighed til mig.
 leve hun! og mig — saa Skjæbnen vilde —
 erende hun yde gavnlig Hjælp.“
 Arktophylax sig nu i Havet dyppe,
 Stjerne hæver Oceanets Vand.
 Jonerhavet vi ugjerne pløie,
 Frygten tvinger os til Driftighed.
 mig, hvor de Bøver vældigt svulme,
 dybe Havbund skyder Sandet op:
 gølger sig paa krumme Skib indvælte,
 idske Stavnens Gudebilleder.
 slanken brager, Takkellasen hviner,
 med mit Uheld sukker Skibet selv.
 rosens Angst af kolde Blegghed røbes?
 rives bort, ei Roret lystre ham.
 Nyttøren utjenslig Tømine slipper,
 ægtende, at styre vælig Hest:
 ei hvorhen ham selv, men Winden, lystre,
 rmanden sees, at lade Skibet gaae.
 Udsender JPolus ei andre Winde,
 il forbudne Kyst jeg føres skal.
 Jlyris paa venstre Haand sig fjerner,

alt siner jeg forbudne Romerland.

Hold op, at stræbe til formeente Egne;
adlyd, o Wind, med mig den store Gud.

Wens Fryd og Angst jeg yttrev, ved at fjernes;
hvor vældigt Vølgen ind mod Siden slog!

„O Kaaner, søvblaae Vandes Guder, Kaaner!

„det være nok, mig Jupiter er vred.

„Min pinte Sjæl fra grumme Død unddrager,

„hvis den, som alt er død, til Redning staaer.“

offentlige Examen i Odense Cathedralsskole for inde-
de Aar begynder Fredagen den 8 Septbr., og fort-
daglig fra Kl. 8 til 12 og fra 3 til 6 i følgende Orden:

Skriftlig Prøve.

Frede dag d. 8 September.	Løverdag d. 9 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Historie	IV } Klasse latin ^{sk} Stil
Eftermiddag.	III } Eftermiddag.
Klasse.. latin ^{sk} Oversættelse	IV } Klasse Religion
	III }

Mundtlig Prøve.

Frede dag d. 11 Septbr.	Løverdag d. 16 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Græsk	IV Klasse Naturhistorie
— Historie	III — Arithmetik og Geometri
Eftermiddag.	Eftermiddag.
Klasse Græsk	IV Klasse Physik
— Latin	III — Frans ^{sk}
Frede dag d. 12 Septbr.	Mandag d. 18 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Latin	IV Klasse. Religion og N. Lektur.
— Geographi	III — Arithmetik og Geometri
Eftermiddag.	Eftermiddag.
Klasse Latin	IV Klasse Frans ^{sk}
— Græsk	I — Arithmetik og Geometri
Frede dag d. 13 Septbr.	Tirsdag d. 19 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Hebraisk	III Klasse Naturhistorie
— Religion og Anthropologic	II — Historie
Eftermiddag.	Eftermiddag.
Klasse Hebraisk	II Klasse Dansk
— Lyds ^{ke}	I — Historie og Geographi
Frede dag d. 14 Septbr.	Onsdag d. 20 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Historie	III Klasse Latin
— Latin	II — Naturhistorie
Eftermiddag.	Eftermiddag.
Klasse Geographi	III Klasse Physik
— Religion og Forstandsevelse	I — Frans ^{sk}
Frede dage d. 15 Septbr.	Torsdag d. 21 Septbr.
Formiddag.	Formiddag.
Klasse Geometri	III Klasse Græsk
— Religion	II — Geographi
Eftermiddag.	Eftermiddag.
Klasse Arithmetisk	II Klasse Physik
— Lyds ^{ke}	I — Naturhistorie.

Fredagen den 22 Septbr. Kl. 9 Formiddag foretages foreløbige Prøve med dem, der have anmeldt sig til Optagelse i Skolen fra 1 Octbr. d. A.

Efter at Opføttelse i høiere Klasser og Omflettelse i de lavere Klasserne er i Følge denne Examinens Udfald samt Disciplerens Flid og Fremgang i det forløbne Skoleaar bestemt ved den Examen som efter tilendebragt Examen holdes af samtlige Lærere, foretages Translocationen i en offentlig Forsamling, som holdes i Gymnasii Auditorium Onsdagen den 4 Octbr. Kl. 10 Formiddag.

De Kandidater, som i Aar dimitteres til Universitetet, ere følgende:

- 1 Marcus Enevold Hvalsøe . . fra Allerup i Fyen
- 2 Hans Knudsen fra Alsens
- 3 Ole Wærestrup Smith . . . fra Egegade i Sjælland
- 4 Jens Henrik Brandt . . . fra Odense
- 5 Johan Frederich Holst . . . fra Hjerteminde
- 6 Anders Mathias Barfoed . fra Odense
- 7 Jac. Jørg. Lambert Hvalsøe fra Allerup i Fyen
- 8 Morik Salomon fra Odense
- 9 Adolph Christian Holm . . fra Sandager i Fyen
- 10 Gustav Jacob Schaarup . . fra Marstal paa Ærø
- 11 Laurik Christ. Ipsen . . . fra Nørrebro i Fyen
- 12 Jens Christ. Fabricius . . fra Sæbvegaard paa Ærø
- 13 Christ. Christiansen . . fra Nordborg paa Als
- 13 Peter Frederich Nielsen . . fra Særslev i Fyen.

Benner af Videnskabelighed, Skolens og Ungdommens Belyndere, indbydes herved ærbødigt til at bære de offentlige Examen og paafølgende offentlige Regnskab sammes Udfald med deres hædrende og, som for Lærere, saa for Disciple, opmuntrende Nærværelse.

Restelser: Side 6, L. 6, være læs: være
— 10, — 14, Sjent l. Sjent